Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Suşchevici)
Dosarul nr. 2r-2387/23 (2-23083178-02-2r-07072023)

D E C I Z I E

11 septembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Pahopol Anatol

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de CA „General Asigurări" SA împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023, în cauza civilă, la cererea chemare în judecată depusă de CA „General Asigurări" SA împotriva lui ***** cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mod de regres, cheltuielilor pentru asistența juridică și taxa de stat,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 08 iunie 2023 CA „General Asigurări" SA a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mod de regres, cheltuielilor pentru asistența juridică și taxa de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări" SA împotriva lui ***** cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mod de regres, cheltuielilor pentru asistența juridică și taxa de stat, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) CPC.

Solicitarea recurentului:

La data de 16 iunie 2023 CA „General Asigurări" SA a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheieri instanţei de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare.

La data de 07 iulie 2023 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Dulghieru Dorin și Pahopol Anatol.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a indicat că respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, constituie condiţie specială a exercitării dreptului la acţiune în justiţie, care necesită a fi întrunită doar în cazuri

prevăzute de lege sau de contract. Nici una dintre modalităţile menţionate nu este prezentă în această cauză.

Menționează că, instanţa de fond nu a făcut trimitere nici la o normă sau prevedere contractuală care ar fi obligat reclamantul CA „General Asigurări” SA să respecte o proceduri prealabilă pentru încasarea despăgubirii de asigurare de la persoana vinovată de accident în ordine regres conform art.29 din Legea 414 /2006.

Consideră că, art. 170 alin. (1) lit. a) CPC este aplicat eronat în prezenta speţă, iar încheierea este ilegală şi urmează a fi casată deoarece constituie o restricţie în realizarea accesului liber la justiţie.

Relevă că, atât instanţa reţine că, la cererea de chemare în judecată au fost anexate două copii a pretenţiilor sub numărul 4300-2022 din 18.11.2022 şi sub numărul 4366-23 din 10.11.2022 expediate în adresa pârâtului *****, însă în lipsa dovezii expedierii pretenţiilor. Menționează că, potrivit dispoziţiilor art. 906 Cod civil, notificarea nu este obligatorie.

Indică recurentul că, instanţa de fond pentru examinarea cauzei civile în termeni rezonabili urma să acorde un termen de 5 zile pentru înlăturarea neajunsurilor, procedură stabilită prin prisma art. 171 CPC.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023 a fost contestată de către CA „General Asigurări” SA la data de 16 iunie 2023.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul înaintat de către CA „General Asigurări” SA, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) CPC curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanţa de recurs,

după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Actele cauzei atestă că, la data de 08 iunie 2023 CA „General Asigurări” SA a depus prezenta acțiune cu solicitarea de încasare de la ***** a sumei de 48.433 lei cu titlu de prejudiciu material, sumei de 1.452,99 lei cu titlu de taxă de stat, sumei de 5.500 lei cu titlu de onorariu al avocatului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023, s-a restituit cererea de chemare în judecată, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă prevăzută de lege, constatându-se că reclamantul urma să soluționeze litigiul pe cale prealabilă cu pîrîtul *****, întrucît solicită încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, iar în privința pretențiilor anexate la dosar nu există dovada expedierii.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, recurentul CA „General Asigurări” SA a contestat-o cu cerințele expuse supra.

Instanţa de recurs consideră criticile invocate de recurent în cererea de recurs ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanţe o consideră neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, reieşind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.170 alin.(1) lit. a) CPC, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

În temeiul acestei norme, Colegiul civil accentuează că întru exercitarea dreptului la acțiune este obligatorie respectarea căii prealabile, doar în condiția în care acest procedeu este expres prevăzut de lege, în cazul în care aceasta nu este stabilită prin lege, reclamantul dispune de dreptul discreționar de a se adresa direct în instanța de judecată, fără a-i fi instituită o atare obligație.

În cazul dat, în opinia Colegiului civil, reclamantul CA „General Asigurări” SA dispune de dreptul de a solicita încasarea prejudiciului material, fără a fi necesară respectarea procedurii prealabile, atât timp cât obligativitatea acesteia a fost exclusă în temeiul legii, or în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) CPC, una dintre condiții este faptul ca respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului să fie prevăzută de lege, ceea ce nu se atestă în prezenta cauză sau acordul părților, care deasemenea la caz lipsește.

În acest sens, instanța de recurs consideră greșită concluzia primei instanțe din încheierea contestată cu privire la faptul că reclamantul la depunerea cererii nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară în modul prevăzut de lege, dat fiind faptul că în speță, legea nu impune obligativitatea soluționării litigiului pe cale prealabilă.

Concomitent, Colegiul civil mai accentuează că, așa cum legea nu prevede

respectarea căii prealabile de a soluționare prealabilă a litigiului, este eronată concluzia primei instanțe cu privire la nerespectarea de către recurent a procedurii prealabile.

Mai mult ca atât, în opinia Colegiului, instanța de fond a apreciat eronat pretențiile formulate de către CA „General Asigurări" SA, or, în aceste condiții instanța a avut inclusiv opțiunea de a solicita reclamantului-recurent dovada transmiterii acestora către pârâtul *****, acestea fiind anexate la cererea de recurs, cu toate că Colegiul civil va reitera asupra faptului că în prezenta cauză nu este necesară respectarea procedurii prealabile, întrucât aceasta nu este prevăzută nici prin lege, nici prin contractul părților. Mai mult ca atât, deși instanța a făcut trimitere la nerespectarea căii prealabile, aceasta nu a indicat care anume normă impune atare conduită din partea reclamantului.

Din raționamentele enunțate, Colegiul Civil ajunge la concluzia că, încheierea primei instanțe din 12 iunie 2023 este emisă cu aplicarea eronată a art.170 alin (1), lit. a) CPC şi aprecierea incorectă a circumstanţelor de fapt privitor la faptul respectării procedurii prealabile de către recurent.

Reieșind din cele expuse, ținând cont că concluzia instanței cu privire la nerespectarea procedurii prealabile de către CA „General Asigurări" SA este lipsită de temei juridic, adică este nefondată şi contrară prevederilor art.170 alin (1), lit. a) CPC, iar motivele invocate de către recurent sunt întemeiate, se impune admiterea recursului şi casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de judecată, în același complet, la faza primirii cererii de chemare în judecată.

Colegiul va restitui cauza în prima instanță de la faza primirii cererii, or această fază este obligatorie, iar instanța de recurs nu poate substitui prima instanță în această etapă procesuală.

Astfel, prin prisma normelor legale enunţate, accesul la justiţie nu poate fi îngrădit, în acest sens este important a se reţine că dreptul de acces la justiţie constituie un element inerent al dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenţia Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale, care stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil (…).

În speţă, erorile instanţei de fond de ordin procedural în ordine de recurs nu pot fi corectate. Astfel, avînd în vedere că normele de drept procedural (art.170, alin (1), lit. a) CPC) au fost interpretate şi aplicate eronat de instanţa de fond, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea contestată şi de a restitui cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, de la faza primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se admite cererea de recurs declarată de CA „General Asigurări” SA.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2023, în cauza civilă, la cererea chemare în judecată depusă de CA „General Asigurări” SA împotriva lui ***** cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mod de regres, cheltuielilor pentru asistența juridică și taxa de stat, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în același complet de judecată la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Dulghieru Dorin

Pahopol Anatol